

stan proti stanu. In zategadelj je prišlo tako dač, da se gledata danes delavec in meščan ter delavec, meščan in uradnik kmeta kakor pes in mačka. Ni več tistega bratoljubja, skupnega žitja med stanovi kot je bilo nekdaj.

Na kmetih je še hvala Bogu bila dosedaj, vsaj povečini med posameznimi stanovi lepa krščanska zastopnost. Kmet in njegov delavec, obrtnik in posestnik, viničar in vinogradnik, posedujoči in neposedujoči stanovi so živeli še dokaj zastopno med seboj. Saj so vendar vsi navezani drug na drugega, kakor udje človeškega telesa na želodec. Delavec, viničar, hlapec, obrtnik in drugi potrebujejo kmeta, kmet pa če hoče vzdržati svoje gospodarstvo je navezan na druge sodelujoče stanove. Kakor potrebujejo poljski pridelki solnca in vlage, ravnotako rabi kmet delavskih moči.

In sedaj pa prihajojo agitatorji takozvane „Samostojne Kmetijske stranke“ in lovijo kmete pod pretvezo: „Samo kmet! Vsi drugi stanovi nimajo prav nič odločevati!“ S tem geslom so vrgli brezvestni agitatorji bakljo sovraštva med stanove, ki bi na deželi morali skupno delovati. S tem skrajno nepremišljenim korakom pripravlja nova laži-kmetijska stranka tla za vkorakanje socialne demokracije v kmečke občine. Skrščanskega stališča je tak boj, ki ga je pričela Samostojna Kmetijska stranka nepošten. Če bo nehalo med kmetom, delavcem, obrtnikom in drugimi stanovi na deželi ljubezen in medsebojno podpiranje, je to prva pot do pogube kmečkega stanu.

Slovenska Kmečka Zveza hoče braniti kmečki stan pred vsemi nevarnostmi, ki pretijo njegovemu obstanku in njegovi moči. Ker pa hoče „Samostojna“ podreti temelje skupnosti, ruši s tem tudi temelj sreče in blagostanja kmečkega stanu. Budimo in razširjajmo samozavest kmečkega stanu, gojimo med vsemi stanovi na deželi ljubezen do domače grude, a ne odbijajmo onih, ki jih potrebujemo. — Vsi za enega, eden za vse!

Samostojna Kmetijska stranka, ki so jo na Kranjskem ustanovili nekateri gospodje graščaki, gospodje tovarnarji, gospodje vojni dobičkarji in enaki „kmečki“ gospodje, je grobokop sreče in moči slovenskega kmesta. Spas in bodočnost našega kmesta je edino v Slovenski Kmečki Zvezi, stari in krepki braniteljici kmečkega stanu.

Anton Petriček.

Hmeljski keber.

(*phintus porcatus*).

Oglejmo si natančneje največjega škodljivca hmelja, katerega smo po preteklu več kot 10 let našli v obliki kebra. Hmeljski keber je ponocnjak, ljubi temo in pride po trti le tako visoko, kolikor jo je z zemljo pokrite. Tu napravi samica z rilčkom malo jamico in položi v njo po eno jajce. Iz tega jajca izvalivša se ličinka prevrta trto in sili v njeno sredino; od tu se pomika niz dol v koreniko, zapustivši za seboj žagavni podobno blato. Ako je pot do korenike kratka, potem pride lahko v njo in se v njej zabubi; ako je pa ta pot dolga, potem se zabubanje vrši tudi v trti sami. Iz bube pride meseca julija ali avgusta keber, ki počenja zgoraj navedeno pot. Skrb vsakega hmeljarja mora torej biti, kebrovi ličinki pot v koreniku kolikor mogoče podaljšati, kar se zgodi, ako položimo trte hmeljske rastline vodoravno proti 30 cm od rastline postavljenemu drogu in jo k njemu lahko privežemo, da se začne ovijati okoli njega.

To grobanje še ima pa to dobro, da zamore trta pognati vse polno poletnih koreninice v najrodotnejšo plast zemlje, kjer dobiva obilo živeža v času, kadar ga je rastlina najbolj potrebna. Razen tega dā tako pogrobana trta 2—3 in še več lepih sadežev za nove nasade, ako že niso okuženi po kebru.

Če je zima dolga in se rēz hmelja ne more izvršiti že meseca februarja ali marca, se kebrovi ličinki vkljub grobanju posreči priti v koreniko; da se pa to ličinki sigurno prepreči, obrežemo nasade že v jeseni. Rēz je pač največ odvisna od vremena. Da-si se pri hmelju, kakor pri vinski trti spomladna rez bolj obnese, vendar jo moramo v hmelj nasadih izvrševati, da se obranimo škodljivca. Okužene obrezline kmeljske trte je treba zbirati in sežigati, da-si je dognano, da ličinka pogine, ako se razpostavi uplivu zraka in vremena.

Zgodi se pa tudi, da se povodom obrezovanja že najde ličinka v koreniki; v tem slučaju je potrebno, da se ličinka s koničastim že-

zom v rovu zabode in odstrani, ali pa da se vsa okužena mesta korenike obrežejo. Hmelj je sorodnik koprive in — „ne pozebe“. V zelo razjedenih korenikah se včasih najde keber. Da se pri tako obilem številu ličink najde tako pičlo število kebrov in bub, se tol nači s tem, da žive kebri v času, ko je rastlina v najboljšem razvitu, to je meseca avgusta. Razumljivo je torej, da morajo hmeljski nasadi pešati, ako uničuje keber korenike.

Ličinka našega škodljivca je bele barve, ima rjavo glavo in črne čeljusti; ona je zelo podobna ogrcem, samo da je le do 15 mm dolga; buba je rumeno-rjava, keber pa svetlo rjave barve ter spada med rilčkarje.

Politični pregled.

Regent Aleksander je poveril sestavo nove beogradske vlade dosedanjemu ministru za protesto dr. Ljubi Davidoviču, samostalu, članu Demokratske zajednice. Začasni ministrski predsednik se pogaja z raznimi ministri in strankami v predstavnosti, da bi dosegel sodelovanje pri sestavi nove vlade, ki bo do 13. t. m. po zanesljivih poročilih že gotova in pričela svoje delovanje s pomočjo narodnega predstavnštva.

Na Madžarskem je komaj za pobeglim Belom Kun sestavljena vlada zopet odstopila, nadvojvoda Jožef je sedaj pripoznan za guvernerja Ogrske. Guverner, ki je imenoval ministrskim predsednikom Štefana Fridrih, bi naj izvrševal vladne posle tako dolgo, da se snide narodna skupščina in bodo zapriseženi uradniki. Predsednik ministrstva je zaposlen z i-novenanjem ministrov, ki bodo sami strokovnjaki: profesorji vseučilišča in bivši ministrski uradniki. Nova vlada ima nalog: Obnovitev Madžarske. Madžarsko boljševiška strahovlada je uničena za vedno. Pogubončni boljševizem je povsod strt in po večem s silo poteptan.

Rumunskega kralja Ferdinanda, ki je nameraval posetiti Budimpešto, ne bo na Ogrsko, ker gospodari na Madžarskem že nova vlada in Rumuni umikajo iz Ogrske večji del svojih čet. Vrhovno poveljstvo vsek entantnih čet na Madžarskem bodo prevzeli 4 ententni generali. Francoske čete, ki baje zasedejo Bolgarijo, so pričele razoroževati bolgarsko armado. Na Italijanskem je velika stavka ali štrajk. V Italiji se pripravlja prevrat. Italijansko vojaško poveljstvo je prevzelo Kotor, katerega so že ostavile francoske ter angleške ladje.

Jugoslavija je zahtevala v Parizu, da se vrnejo vsi naši ujetniki, ki se nahajajo na Italijanskem. Pariška konferenca je sklenila, da moramo na vrnitev ujetnikov čakati na sklep miru z Nemško Avstrijo.

Po raznih ukrajinskih mestih so pomorili 120.000 židov. Povsod po Ukrajini preganjajo židovstvo.

Žalostne razmere na Ruskem.

(Pismo A. Lörger, poročnika),

Rusija, 16. maja 1919,

Sedaj smo se začeli počasi pomikati zopet nazaj v Rusijo, da ji pomorem, otresti se te židovsko-nemške boljševiške strahovlade in se postaviti na lastne ruske demokratične noge. Kakor izgleda bo boljševizem uničen za kaka dva meseca, ker se je na vseh frontah začelo uspešno napredovati. Sicer je pa že skrajni čas ker prebivalstvo mnogo trpi in gladuje. Kamor koli pridevo v novo zavzetje kraje, povsod žalostna slika. Kruh imajo tak, da človek misli na prvi pogled, da so to posušeri konjski odpadki. Jedo pse in mačke, eden funt od 20—30 rubljev, konjsko meso je pa že redkost in delikatesa.

V Petrogradu je bilo pred nekaj tedni ustreljenih par Kitajcev, ker so prodajali človeško meso. Ravno včeraj sem govoril z neko kmetico iz bližnje vasi, ki mi je rekla, da so jim dali boljševiki za Velikonoč 15 funtov ovsene z zmleto slamo mešane moke in so jim rekli, da imajo to do junija. Z druge strani so zopet vzeli prebivalstvu konje, živino in ribe. V nekaterih vaseh so pobili mnogih mladih mož, ker niso hoteli vstopiti v „krasno armijo“ (rdeča garda). Vsaki dan prihajajo kmetje in kmetice čez močvirja in jezera skozi nepregledne gozdove do 200 vrst (250 km) daleč po živež, ki jim ga prodajajo tukaj na postaji Angleži. Nekateri se začnejo od začudenja smejeti, ko zagledajo beli hruh in belo moko. Nekateri se pa niti vzdržati ne morejo in začnejo kar suho moko jesti. Ko-

liko so morali trpeti ti ljudje, je vidno iz tega da pridajo 200 vrst t. j. okoli 250 km daleč peš po živež in ga zopet peš nosijo po težavnih potih in močvirjih domov. Ali vseeno z radostjo na obrazu se vračajo na to dolgo pot domov z vrečico bele moke in drugih stvari na hrbitu. Ako človek vidi vse to, se mu skrčijo pesti v gnjevu na to roparsko vlado, ki jo je vpeljala v Rusiji barbarska nemška vlada s svojim denarjem po špionih. In čeravno že človek komaj čaka, kdaj bo napošil dan, ki nas povede domov, vendar ko vidi to bedo prebivalstva, ki še ječi pod boljševizmom, dobi zopet voljo, da bi še ostal do konca, in naj bo tudi še eno leto.

Gospodarske novice.

Usoda nežigosanih bankovcev. Kdor je bil trmast in ni dal bankovcev žigosati, bo trpel sedaj veliko škodo. Davčni uradi sedaj pobirajo nežigosane bankovce ter jih kratkomalo zaplenijo. Nežigosani bankovci nimajo sedaj nobene veljave. Torej pozor!

Naša vlada za poljedelske potrebščine. Naša vlada je iz državnih sredstev nakupila na Angleškem za 400.000 funtov šterlingov (1 funt šterling znaša 4.5 dinarjev) raznovrstnih poljedelskih sredstev, kot poljedelskih strojev, umetnih gnojil itd., ki so našemu kmetijstvu trenutno najpotrebejši.

Letošnja letina v naši državi. Poročila iz vseh delov naše države o letošnji letini so zelo ugodna. Žetev je v obče izpadla prav dobro, zlasti pšenice in rži se je v Banatu in v Srbiji pridelalo obilno, ječmena pa v Srbiji toliko, da še stari ljudje ne pomnijo. Tudi krompir in koruza ter stročnice obetajo dobro letino. Stanje vinogradov je v obče povoljno (samooč dozorelo), obilo je živinske krme. V Jugoslaviji ne bo primanjkovalo moke, mesa in vina.

Amerika je prepovedala izvoz pšenice v Evropo. Prepovod ima dvojni namen: znižati ceno pšenici in prisiliti Nemčijo in Nemško Avstroijo, da bosta vendar bolj ponizni.

Vrednost naših gozdov. Vrednost gozdov, ki se nahajajo v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, se ceni na 1 milijardu 300 milijonov dinarjev. Ti gozdovi vržejo na leto okrog 40 milijonov dinarjev čistega dobička ali rente.

Izvoz vina. Kdor hoče izvoziti vino v Nemško Avstroijo, mora imeti poleg izvoznice, ki jo dobi pri „Centralni upravi“ v Ljubljani, še posebno dovoljenje od „Waren-Verkehrsbureau“ na Dunaju (trgovinsko ministrstvo). Če nima tega dovoljenja, mu v Lipnici ne pustijo vina naprej.

V zadnjem času se dogajajo slučaji, da gospodniki konj take živali garjeve na sejme kakor tudi, da vozijo špeharji, oziroma trgovci svinje z garjevimi konji na svinjske sejme. Posledica temu je, raztrošenje imenovane kuge v sosedne okraje in hleva gostiln mesta Maribor. Znaki te bolezni so: precejšnja srbečica, konji so nemirni ter se skušajo na vsak mogoč način čohati in drgniti. Na oboleli koži vstajajo in izpadajo mali čopki dlake, napravijo se mozolčki, mehurčki, luske in kraste, na kar oteče koža in postane debela, mestoma celo krvaveča in gnoječa. Ker je ta bolezen naglo nalezljiva za druge konje, ovce ter koze in se tudi človeku rada loti, opozore naj se zanesljivo vsi lastniki konj čim preje, da je prepovedano domače živali, ki imajo kužno bolezen in so sumne take bolezni ali okužbe, spravljati v promet, ne glede na izjemne utemeljene v tem zakonu. Prestopke te določbe kaznuje sodnija z zaporom od 1 tedna do 6 mesecev ali z denarno globo od 50 K do 2000 K, oziroma z zaporom od 3 mesecev do 2 let, ako je bilo razširjenje bolezni združeno z veliko nevarnostjo za kmetijstvo.

Cene za razna žita. Cene za raznovrstna žita so v Jugoslaviji nekako sledče: Pšenica 100 kg 220—260 K, rž 200—220, ječmen 200 do 220, koruzu 200—220, oves 200—220, ajda 160—180 in fižol 240—280 K za 100 kg.

Cene za les. Najvišje cene za les so nekako sledče: Za mehek les 300 K za kubični meter in 420 kron za kubični meter hrastovega lesa in sicer za ogljati les. V Nemčiji so cene za les za 40—60 odstotkov višje, kakor pri nas, v Italiji pa vlada tako veliko pomanjkanje kuriva, da so posekali celo najboljša drevesa oliv in drugo sadno drevje.

Cene za skorjo in čreslovino. Cene za skorjo se sedaj gibljejo med 40 K za 100 kg, za čreslovino pa med 42—44 K za 100 kg od postaje nakladanja.

Cene za kože. Cene za razne živalske kože so sedaj nekako sledče: Konjske kože komad

50—70 K, goveje kože (vsakovrstne) 15—16 K za kg, teleče kože 15—16 K za kg; za suhe kozje in ovje kože 12—16 K za komad, za kože jagnjet 6—8 K komad.

Prodaja sodov. Okrajno glavarstvo v Mariboru bo prodajalo sode različne velikosti in sicer 20. in 27. t. m., 3. in 10. t. l. na dvorišču Götzove pivovarne v Mariboru od 9. ure naprej. Kmetje iz okolice se vabijo, da se udeleže te licitacije.

Na naših živinskih sejmih plačujejo klavno govejo živino 7 K do 7 K 50 v 1 kg žive teže.

Tedenske novice.

† **Kaplan Franc Kompolšek.** V mariborski bolnišnici je dne 10. avgusta umrl na jetiki č. g. Franc Kompolšek, kaplan na Muti in bivši vojni kurat. Bolezen si je nakopal v dolgoletni vojni, ker je moral opravljati naporno vojaško službo. Truplo ravnega prepeljejo v Št. Jurij ob juž. žel. Boditi mu lahka jugoslovanska zemlja in svetila mu večna luč!

Duhovniške vesti. Za župnika pri Sv. Petru na Medvedovem selu je bil umeščen dne 31. julija provizor g. Anton Pučnik. — Župnijo Sv. Janža na Dravskem polju je dobil č. g. Alojzij Sagaj, kaplan istotam. Umeščen bo dne 31. avgusta.

Častno občanstvo. Ob priliki 30 letnega mašništva in 20 letnice dušopastirskega delovanja so štiri laporske občine župnije soglasno izvolile veleč. g. župnika Martina Medved svojim častnim občanom. Kdo pozna delovanje vlč. g. jubilanta za versko in narodno zavest ter gospodarski dobrobit slovenskega ljudstva, mora priznati, da je g. jubilant v tem oziru storil več ko svojo dolžnost, za kar mu mi iskreno častitamo ter želimo: Bog nam ga ohrani še mnogo let v blagor Cerkve in slovenskega ljudstva!

Nov slovenski odvetnik v Celju. Dr. Anton Ogrizek, naš odličen somišlenik in organizator je otvoril v Celju, Kralja Petra cesta št. 28 (po prej Graška cesta), nasproti gostilne „Branibor“ svojo odvetniško pisarno. Pristašem Slov. Kmečke Zveze, ki potrebujejo pravne pomoči dr. Ogrizeka prav toplo priporočamo!

Vsled narasle Drave sta utorila dne 29. julija pri popravljanju mosta pri Velikovcu dva saperja: Jožef Dežman, roj. l. 1890 v Lučah pri Celju in Simon Korošec rojen l. 1893 v Majšpergu na Štajerskem. V kratkem času je naš vrli saperski bataljon izgubil šest saperjev.

Junaški katoliški duhovnik. Pred dnevi so v zapadno ogrško hrvatsko vas Nigje udrle roparske čete Bele Kuña, da oropajo vas, oskrnijo ženske osebe in nato zažgejo vas. Prebivalstvo se jim je postavilo v bran in roparske hrdeče čete so jo morale odkuriti. Tolpe so na to dobole ojačenj in so vnovič vdrle v vas. Po hudem boju so bili vaščani premagani in domaći nadučitelj, oče 9 otrok, je bil ozračen kot vodja odpora vaščanov ter bil obsojen na smrt. Ko so ga tirali iz vasi, da ga ustrelje, je stopil pred tolpe domači župnik Srebernit, označil samega sebe za povročitelja odpora ter prosil, da ustrelijo njega namesto nadučitelja. Nadučitelj je bil takoj oproščen, a župnik je stopil pred puškine cevi, padli so 4 streli in junaški župnik je namesto nadučitelja, očeta 9 nedoraslih otrok, po nedolžnem storil smrt. Od vseh strani prihaja sedaj ljudstvo na župnikov grob, opravlja pobožne molitve in poklada vence in cvetlice na gomilo junaškega katoliškega župnika.

Orožniki politični agitatorji. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici so orožniki delili vabilo za shod liberalno-nemčurske Samostojne kmetijske stranke.

V Sinčovas! Na praznik (Vél. Gospojnice) dne 15. t. m. se vrši v Sinčevasi pri Velikovcu velika narodna slavnost. Iz Ljubljane vozi skozi Maribor in Sinčovas posebni vlak. Iz Maribora vozi posebni vlak četrte ure ure pred 5. uro zjutraj. Nazaj vozi ob 21. uri iz Sinčevasi. Za udeležence bo voznila znižana za polovico. Tabora se udeleži tudi ljubljanski vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki bo služil ob 10. uri na protestu sv. mašo. Po maši velik ljudski tabor. Govorijo govorniki iz Ljubljane, Maribora in Koroške. Sodeluje slovita godba mariborskega pešpolka in pevski zbor Glasbene Matice. Naši Orli se udeležijo tabora v kroju. Društva pridejo z stavami. Slovenci, Slovenke, na praznik dne 15. avgusta vsi v Sinčovas!

Tabor v Ormožu 8. avgusta 1869. Ta napis ima kolajna, ki poročevalcu teh vrstic trenotno leži pred očmi in jo je isti nosil na prsih v ne-delo pred petdesetimi leti kot udeleževalec pri

velikem zborovanju ljudstva v omenjenem mestu. Na drugi strani kolajne med vencem lipovega cvetja pa bereš besede: Složimo se: Zedin o se! Ne vdajmo se! Živila Slovenija! — Naš dopisnik pristavlja: Ob času taborov, prvi se je vršil v Ljutomeru dne 9. avgusta 1868, smo bili „složni“ in „edini“ ali „sloga“ in „edenost“ je pozneje trpela ne malo, toda „udali“ se narodnim nasprotnikom nismo. Čez polstoletja prišla je zahtevana „Slovenija“ in z njo tistokrat še nepričakovana Jugoslavija.

Slovesen shod Marijnih družb. Večkrat se bere, da so tu ali tam Marijine hčerke priredile skupen shod. Mi Posavčani pa zaostajamo. Ker taki skupni shodi dobro vplivajo, je želeti, da bi se letos tudi mi zganili in v začetku septembra napravile Marijine družbe vseh župnij Posavja (dekaniji: Brežice in Krško) skupni shod v Lurški cerkvi v Rajhenburgu. Zanimanje za shod je veliko. Vsi določni župni uradi se prosijo, da to podpirajo in v teku osmih dni sporočijo na župni urad Čatež ob Savi, pošta Brežice: število udeležencev, železniško postajo, v kateri želijo vstopiti in koliko jih želi obedovati v Rajhenburgu.

Zborovanje pristašev Slovenske Ljudske Stranke v Mariboru se vrši v pondeljek, dne 18. avgusta ob 19. uri (7.) v dvorani Flosarka ulica 4.

Kmetijska podružnica za Maribor in okolico ima prihodnjo nedeljo, dne 17. t. m., ob 9. uri predpoldne v dvorani okrajnega zastopa Koroška cesta št. 26, II. nadstropje, svoj občni zbor. Podružnica preide s tem v slovenske roke. Radi tega prosimo kmetovalce iz okoliških župnij in občin, da se sigurno udeležijo zborovanja. Isti dan ob 10. uri se vrši ravnotam zborovanje živinorejcov iz celega okraja. Pridite!

Ženski in dekliški shod v Slov. Bistrici se je v nedeljo 10. t. m. krasno obnesel. Cerkev je bila natlačeno polna vrlih marijinih družbenic. Pridigoval je vlč. g. župnik Medved, slovesno mašo je daroval g. A. Jerovšek. Po sv. maši se je zbralo nad 1000 žen in deklet v veliki dvorani okrajne hranilnice k posvetovanju. Kot prvi je govoril g. dr. Ogrizek ter razmotril razne žene in dekleta zadevajoča vprašanja. Ženske so bile prvoboriteljice za Jugoslavijo, zato pa so tudi zdaj poklicane, da delajo za utrditev naše nove države. Ženske se morajo udeleževati političnega dela, morajo se boriti zoper liberalizem in socijalne demokrate, kot nasprotnike trdne države. Gdč. ravnateljica Štupca iz Maribora je navduševala žene in dekleta, da storijo vse v procvit mlade države. Naj skrbijo za ljubi mir pri hiši, za krščansko vzgojo otrok, naj bodo varčne in zmerne, potem bo blagostanje pri hiši in v državi. Končno so bile sprejete naslednje zahteve: 1. Županstva, glavarstva in orožništvo naj gleda na to, da se bodo gostilne stroge držale policijske ure, da se omeji pisanje. 2. Žene in dekleta naj povsod nastopajo proti slabim liberalnim in socijalističnim časopisom ter naj širijo krščanske liste. 3. Žene in dekleta zahtevajo za se splošno direktno in enako volilno pravico, zato protestirajo proti nakani liberalcev, da bi dobole volilno pravico le mestne gospodinje in nekatere druge privilegiranke. Zborovalke so se izrekle tudi zoper ločitev zakona, zoper nedostojno nošo in obleko. To zborovanje bo ostalo pač vsem v trajnem spominu! Splošna želja je bila, da se kaj enakega prejkoprej zoper pridi.

V Ptuj! V nedeljo, 17. avgusta 1919 bo v Ptiju, mincrtski samostan, ob pol 3. vpopoldne prijateljski sestanek vseh poklicanih faktorjev, ki jim je orlovska organizacija na srcu. Ker pride odposlanec O. Z. iz Ljubljane, so prijazno vabljeni vsi č. g. duhovniki, kršč. narodni učitelji itd., da se udeleži tega sestanka. Vabljeni pa so seveda še vsi pošteni fantje ptujskega sodnega okraja. Imeli bodo priliko, si ogledati orlovske delo in tudi telovadbo naraščajo.

Nerednosti pri klasifikaciji konj so opravičeno razburile naše kmetovalce. Slovenska Kmečka Zveza je poslala deželni vladu v Ljubljani spomenico o krivicah, ki so se godile kmetom pri klasifikaciji v celjskem in drugih okrajih. Vlada je odredila, da morajo občine zbrati vse tozadne pritožbe in jih poslati vladu.

Orlovske odsekem. Obsavsko okrožje „Orla“ priredi s sodelovanjem vladiteljskega zabora v Ljubljani veliki orlovske tabor v Trbovljah, dne 7. sept. Vse bratske odseke opozarjam, da se udeležijo v kar največjem številu, kakor ste nam 27. julija v Celju na seji z veseljem obljubili. Ta orlovske tabor naj bo nekaj sijajnega. Pokaže naj širšemu svetu, kako neumorno pridno se giblje katoliška mladina. Kakor je bil v Celju

orlovske nastop proti vsakemu pričakovanju nad vse sijajen in naravnost zmagovalen za nas, katastrofalen pa za naše politične in narodne nasprotnike — kar sapo jim je zaprolo ob pogledu tako zvezbanih, krepkih in številnih čet —, tako naj tudi v Trbovljah ta naš tabor odpri oči zaslepjenemu in pod kinko svobode z brutalno silo zasužnjenu delavstvu ter mu počaže moč in lepoto naše katoliške organizacije. Prosimo torej vse bratske odseke, da se že sedaj zanime in pripravljate za naš tabor in na dopolne okrožnice tudi nemudoma odgovorite. Na zdar! Obsavsko okrožje.

Shod prekmurskih Slovencev v Radgoni, dne 17. avg. Točke: Ob 9. uri sv. maša v radgonski Marijini cerkvi, potem zborovanje, kjer se bo ustanovil Narodni svet za Prekmurje,

Plovba po Dravi zopet mogoča. Dovoljenja izdaja tukajšnje okrajno glavarstvo, pri katerem je tudi treba vlagati zadevne prošnje. Tudi za plovbo izven okoliša tukajnjega okrajnega glavarstva se bodo dajala dovoljenja in sicer sporazumno s prizadetimi sosednimi glavarstvi.

Dopisi.

St. Peter niže Maribora. Radi občnega zbara Kmetijske podružnice v Mariboru se shod Kmečke Zveze ne vrši dne 17. t. m., ampak nekaj tednov pozneje. Kmetje, pojdimo vso na zborovanje Kmetijske podružnice v Mariboru.

Fram. Rdečkarji nameravajo prirediti prihodnjo nedeljo pri nas shod. Za shod agitira nek mlinarski pomočnik Krištof. Sram bodi tistega Framčana, ki bo dal prostor za zborovanje teh prekucuhov in ki se bo udeležil tega zborovanja. Framčani, pokažite vaš star narodni ponos in poštenost! Proč z zgagarij!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Shod Kmečke Zveze dne 10. t. m. je dobro uspel. Vse kar pošteno čuti, je bilo na našem shodu. Govoril je urednik Žebot. Zborovanje liberalno-nemškutajske „Samostojne Kmet. stranke“ se ni moglo prej vršiti, dokler ni bil končan naš shod. Stranke, ki seje needinost v kmetske vrste in ki zbirajo krog sebe najzagrizejše nemčurje, ovaduhe izza l. 1914, pošteni katoliško-slovenski kmetje ne maramo. Kmečko ljudstvo pri Sv. Marjeti ostane zvesto svoji stari braniteljici Slov. Kmečki Zvezi. Ustanovili smo si tudi krajevni odbor naše stranke.

Sv. Anton na Pohorju. Tukaj se obhaja od 10.—17. avgusta sv. misijon. Vodita ga dva č. gg. lazarista od sv. Jožefa nad Celjem.

Smartin na Paki. Tukaj se je vršil 10. avg. po večernicah dobro obiskani shod SKZ in JSZ. Govorila sta: Urednik „Slovenca“ g. Mihael Moškerc in Vekoslav Zajec iz Velenja. Ustanovil se je krajevni odbor SKZ, ki bo izvedel podrobno organizacijo po celi župniji. Sprožila se je misel ustanovitve nakupovalne in prodajalne zadruge.

Škale pri Velenju. Pri nas so imeli dne 27. julija socijalni demokratje shod na premogovniku. Udeleženci (nekaj čez 100) so sklenili na predlog svojih voditeljev, da morajo v osmih dneh postati vsi delavci socijalni demokratje. Kdor ne bo pri njih, ne bo smel več na delo. Sklenili so zoper nekaj, kar bo njih slavo širilo daleč po slovenskih deželah. Že meseca junija se je razširila njih slava po vsej daljni okolici, ko so glasoviti roparji-premogarji nas osrečevali s svojim delovanjem. Noben naš pošten delavec si ni upal več med ljudi; kakor hitro so kje spoznali, da je kdo v bližini Velenja doma, so takoj rekli: „Si med roparji doma.“ Ni se popolnoma pozabljeno, kako se nas je vse izogibalo. Naši tatovi so izšli iz vrst socijalnih demokratov. Ni bilo neopravičeno, da je ta stranka prišla do takoj slabega imena, ker dela z roparsko silo. Kategizem uči, da greši z ropom, kdor s silo in po krivici vzame tuje blago. Kriv tega zločina je, kdor si prisvoji s silo in po krivici tuj denar ali premoženje kakor šnokoli. Kar je premoženje v denarju ali blagu za vsakega človeka, isto vrednost ima za delavca delo, ker se z njim živi kakor drug človek s premoženjem. Kdor mu s silo in po krivici vzame delo, mu vzamo isto vrednost, kakor če bi mu vzel premoženje. Če torej socijalni demokratje vzamejo komu delo, se po pravici ne moremo otresti misli, da delajo kot roparji. Mislimo, da bodo s tem vse pridobili za svojo stranko, pa se mōtijo. Nobeden pošten človek se jim ne bo pridružil. Kdor je pa pozabil na strašne dni v prejšnjih mesecih in si želi, da bi se isto ponovilo, naj jih le podpira in kdor bi rad bil v taki družbi, naj tam pristopi.

Orlovske odseki na Štajerskem. V Slov. Gosp. bodo odslej vsa važna naša organizacijo zadevajoča poročila, naznanila, nasveti itd. pod naslovom Vestnik Orlovske Zveze. Zanimajte se za ta oddelek, pošljajte poročila o svojem delovanju in nasvete važne za razvoj naše lepe organizacije na Štajerskem! V kratkem se razpošlje vprašalna pola vsem odsekom. Prosimo, da nam jo hitro izpolnjeno vrnete. Na zdar! — Orlovska okrožje Maribor.

Orlovske slavje na Murskem polju. Pri Sv. Križu na Murskem polju se vrši dne 15. avgusta veliko slavje muropoljskih Orlov. Opozarmamo štajerske Orle, da pohitijo ta dan v velikem številu na zeleno Mursko polje.

Prireditve.

Na praznik, dne 15. avgusta.

Katoliško narodni dijaki iz Št. Jurija ob južni žel. priredijo na praznik Marijinega vnebovzetja, t. j. v petek, dne 15. avg., in v ned. lo, dne 17. avgusta, ob 15. (3.) uri v dvorani »Kat. Doma« F. S. Finžgarjevo ljudsko igro: »Veriga« in burko »Vse naše«. Predpredaja vstopnic pri g. Žličarju. — Na Dobni se vrši popoldne ob treh velika veselica v korist novoustanovljene godbe na pihala. — Kat. narodni dijaki priredijo v Križevcih pri Ljutomeru igro »Moč uniforme«. Popoldne po večernicah nastopljutomerskih Orlov. Po nastopu govori govornik iz Maribora. Po predstavi prosta zabava v gostilni g. Kosi. — V Petrovčah v Savinjski dolini se vrši ob treh popoldne velik kmetski tabor. Na taboru nastopijo kot govorniki najboljši poslanci SKZ. — V Vojniku pri Celju se ustanovi v posojilnični dvorani krajevni odbor KZ. Govori dr. Ogrizek iz Celja.

V nedeljo, dne 17. avgusta:

Prostovoljna požarna bramba Hotinja vas priredi v Slivnici popoldne v gostilni Lesjak ljudsko veselico. Vstopnina 1 K. — Dekliška zveza pri Sv. Križu pri Slatini priredi popoldne po večernicah poučno igro »Svojeglavna Minka«. — Pri Sv. Antonu na Pohorju se obhaja od 10. do 17. avgusta sv. misijon. Vodita ga dva č. gg. lazarista od Sv. Jožefa nad Celjem. — Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru proslavlja svojo 25letnico z zanimivim sporedom. — Shod Jugoslavenske Širokovne Zveze, skupina Maribor, se vrbi ob 5. uri popoldne v telovadnici dekliške meščanske šole v Reiserjevi ulici. Poročal bo odpodanec JSZ iz Ljubljane. — Pri Sv. Petru na Medvedovem selu se vrši ob treh popoldne shod SKZ. Govoril bo dr. Ogrizek iz Celja. — Katoliško izobraževalno društvo pri Mali Nedelji ima popoldne po večernicah veselico z igrama »O ti Polona« in »Čašica kave« ter s petjem. — Kmetijsko balno društvo v Dornovi priredi ob treh popoldne v šolskih prostorih narodno igro v dveh dejanjih »Županova Micika«. Po predstavi predavanje Žgeča o »Pomenu treznosti in abstinence za nas in naš narod«. Med odmori igra tamburaški zbor od Sv. Marjete niže Ptuja. Po končanem sporedu prosta zabava pri Zagoršku s šaljivo pošto in licitacijami v prid bralnega društva. — Popoldne po večernicah velika ljudska slavnost v Vojniku pri Celju v posojilnični dvorani. Uprizorili bomo dr. Krekove »Tri sestre«, nastopil bo prvič nov pevski zbor in še marsikaj veselega bo na sporednu. — Krajevni odbor SKZ priredi pri podružnici Sv. Ožbalta na Perne v tem takoj po večernicah shod, na katerem se bodo pretresavale važne zadeve kmečkega stanu. Nastopi tudi gališka Dekliška Zveza z raznimi govorji in deklamacijami.

V nedeljo, dne 24. avgusta:

V Vojniku pri Celju se ustanovi telovadni odsek Orel popoldne ob treh. Ob tej priliki poletijo v Vojnik Orli in Orlice iz Celja, Petrovč, Št. Jurija ob južni žel., Teharij in Dobrni. Na sporedu je telovadba, šaljiva pošta, srečovit itd. Švira maledolska godba.

INSEKTI.

Dr. Ant. Ogrizek
je otvoril odvetniško pisarno v
Celju, Žalja Petra cest. 28
nasproti gostilne Branibor, 1493—273

Med. dr. Vilko Marin

zdravnik za telesne poškodbe, spolne in ženske bolezni ordinira vsak dan od 11.—12. in 14.—16. (2—4) ure v Mariboru v Elizabetini ulici št. 15. Telefon 205. 1880—124

GOSTILNO

v Mariboru ali v najbližji okolici vzame v najem zaveden Slovenc. Ponudbe na upravo lista pod »Gostilna«. 272

Pri oskrbnosti rudniškega in fužinarskega obrata v Mežici na Koroškem se sprejme spremen gozdar.

Prestanje s prepisi spričeval dosežnih služb in o strokovni šolji ter zmožnosti se naj naslovijo na Drž. nadzorstvo in upravnštvo v Mežici kr. SHS 214

Kostanjev in hrastov les kupi vsako množino Alojz Hajdinjak, Krčevina 162 287

Eukova in hrastova drva, vsako množino, za takojšno ali poznejšo odpošiljatev se kupi. Ponudbe sprejme Malenšek M. v Mariboru. Posredovalci dobe provizijo. 229

Malo posestvo v izmeri 2 in pol orala, njiv in sadonosnika, ob veliki cesti pri Sv. Emi pri Pristavi, hiša z opko krita z gospodarskim poslopjem, deset minut od farne cerkve oddaljenje, je na prodaj za ceno 10.000 K. Vpraša se pri Alojzu Koren, Sv. Trojica pri Slatini. 233

Gospodčna išče službo kot opora za gospodinjo, zna dobro šivati, ima kot tako večletno spričevalo, gre tudi k vecjim otrokom od 6 let naprej, ali v trgovino s pekarjico ali tobakom. Naslov pove Terezija Zorko, Zamajce pri Moškanjeh. 234

P. n. občinstvu uljudno naznamjam, da sem otvoril 1 jugoslov. pesredovalnico za nakup in predajo posestev in hiš

v Sloveniji s sedežem v Celju, Benjamin Ippavčeva cesta štev. 12. Komerički Miloš. 1459—225

Kupim vsako množino prebrane fiole ter lepih suhih gob po najboljši ceni. — Prodajam tudi pristrovo domačo silovko, dobro vino ter jabolka samo v večjem po najnižji ceni. Franc Petelin, Zg. Polškava pri Pragerskem. 271

Koni, kostanjeve barve, 8 let star in lepa kočija se prodaja. Dolgoše štev. 30. 267

Gospodčna, perfektna v slovenskem in nemškem jeziku, se kot gojenka k otrokom išče. Vpraša se pri gospoj I. Halbárt, Maribor, Topliška ul. 21. 259

Friden viničar s 3—4 delavskimi močmi za posestvo z malim vingradom se išče. Vpraša se v usnjarski tovarni Ant. Badlhofer naslednik v Mariboru. 260

H Ša
s trgovino in gostilno, brez konkurence se radi družinskih razmer takoj prda. Več pove Fijavž Franjo, (Loka št. 9) Št. Janž na Dr. polju, Ptuj. 264

Strd kupujem za dobro ceno. Franc Gert, medičar, Maribor Gosp. ulica. 268

Mlado dake iz dežele, Slovenka, se sprejme kot služkinja pri malih uživini v mestu. Sedlar, Krčevina 195, Maribor. 262

Hiša s 4 stanovanji v vrtni za zelenjavjo, sadno dreve, brajde, svinjski hlev, je na prodaj v Studenici 15 pri Mariboru. 258

V noči od 5. do 6. avgusta je prišla v Hotino vas (pošta Slivnica pri Mariboru)

Krava,

katera se nahaja pri posestniku Cebu. Lastnik naj si pride brzo po njo, z dokazom, da je njegova ker je krava stara in zelo slabia, ako pogine, nisem odgovorna za njo. 274

OGLAS.
Lužni kamen, za kuhanje mila, pralno in toaletno milo, vrči za med in mast, škaf za vodo, čajna esanca najboljša, sir trapist in Grojer, sukanec, ducat od 48 kron dalje in domače platno se dobi najceneje pri

Alojziju Olifčič, Ljubljana
Startrig 2. 276

Na prodaj veliki valčni mlin z dvema valčnima stoloma, eden francoski, eden nemški kamen, v prometnem kraju, tudi nekaj zemljišča. Naslov pove upravnštvo Slov. Gospodarja. 270

Sprajme se takoj opekarni mojster s 6 delavskimi močmi za izdelovanje zidarske opeke. Ponudbe na Ivana Špes, parni mlin in žaga, Maribor. 252

Mlin ali žaga, mali ali sredni, se išče v najem ali kup. Pavel Činčer, Ptuj, za postajo št. 24. 238

VOLNO
ovčjo, kupi vsako množino po najvišji ceni veletrgovina

R. STERMECKI, CELJE
242

SMRT
podganam in mišim! Vsa golazen mora poginiti, če uporabljate izvrstno sredstvo „Morin“. Razpoljila po povzetju 4 zavoje za 16 krov, 12 zavoje za 40 krov.

Trgovcem velik popust.
Josip Batič, Litija. 266

BELO, MODRO, RUDEČE

BLAGO
≈ ZA ZASTAVE. ≈

Poglejte si, predno si preskrbite vaše potrebščine, ravnokar došlo zalogo inozemskega moškega sukna, kamgarna, ševjota, hlačevine, ženskega volnenega blaga, cefirja, kambrika, platna, kravat, robev, sraje in spodnjih hlač. Velika izbira svilenih robev. Bogata izbira! Cene n'zke!
Za sol dno postrežbo jamčiva

SIREC & DROFENIK.
CELJE, KREKOV TRG 3.

265

Občni zbor.

Hranilnica in posojilnica v Galiciji ima v nedeljo, dne 17. avgusta t. l. takoj po jutranjem opravilu svoj redni letni občni zbor z navadnim vsporedom v šolskih prostorih. — Odbor. 275

„LUKSIN“
(postavno zavar.)

Najboljše kisl nsko milo za pranje, čisti perilo brez ribanja, doseže se izvrstno, belo perilo brez pridatkov mila ali sode. Popolnoma neškodljivo in je treba komaj 3 ure za čiščenje perila 14 dneh srednje velike družine. — Zavoj: 3 K.

Luksin-tov.: Mag. ph. KAREL WOLF, Med. Drog.
Maribor, Gosposka ulica št. 23. 261

SENO!

Kupim vsako množino sena za kr. voj. oskrbovališče v Mariboru ter plačam isto takoj, po kakovosti do 30 K za 100 kilogramov.

Ed. Konjedec, Maribor
Koroška cesta 80. 268

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE
drž. toplice Dobrna pri Celju (preje Neuhaus bei Cilli, Steiermark) vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini. Maj—Oktober. 1399

Rezan in okregel les, trameve, drva, oglje

kupuje vsako množino
„DRAVAX“
lesna trgovska in industrijska družba z o. z., Maribor. 202

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob bolezni in smerti našega ljubega soproga oz. očeta gospoda

Leopolda Karbaš,
gestilničarja in posestnika,

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo, zlasti za mnogoštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo preč. g. župnika Kocbeku in pevcem za ganljive žalostinke.

GORNJA RADGONA, 10. septembra 1919.

Zaljuboči ostali.